

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Persona
na 26. posiedzeniu Senatu
w dniu 5 lutego 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej Katarzyny Hall

Szanowna Pani Minister!

Reformy polskiego szkolnictwa zawodowego od wielu lat są jednym z ważniejszych wyzwań, stojących przed kolejnymi, następującymi po sobie rządami. Główne problemy szkolnictwa zawodowego to: niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, brak nowoczesnych programów nauczania, niska jakość kształcenia i w konsekwencji deprecjacja szkolnictwa zawodowego w oczach społeczeństwa. Konieczność wprowadzenia zmian i dostosowania do wymogów europejskich wywołuje burzliwą dyskusję, dotyczącą kierunku zmian i sposobu ich wdrażania.

W tej dyskusji nie może zabraknąć głosu izb rzemieślniczych, które, zgodnie z tradycją polskiego rzemiosła, prowadzą naukę zawodu wśród pracowników młodocianych. Rozwijający się rynek wywołuje popyt na różnego rodzaju usługi. Wzrasta popyt na brukarzy, murarzy, zbrojarzy, hydraulików czy kamieniarzy. Polski rynek dotkliwie odczuwa braki w zawodach unikatowych, w branżach takich jak kołodziejstwo, rymarstwo, bednarstwo, koszykarstwo czy wikliniarstwo.

Środowiska rzemieślnicze obserwują negatywną selekcję uczniów do szkolnictwa zawodowego. Wybór zawodówki jako dalszego etapu kształcenia postrzegany jest jako najgorsza decyzja. Dlatego należałoby na etapie szkoły gimnazjalnej uwzględnić sieć poradnictwa i doradztwa zawodowego zarówno dla uczniów, jak i dla rodziców, aby wybór szkoły zawodowej był świadomy, wynikający z zapotrzebowania na rynku pracy i pozwalający na zdobycie wykształcenia. Młodzież, wybierając szkołę zawodową, powinna wiedzieć, iż jest to korzystna droga edukacji, pozwalająca na podjęcie pracy w przyszłości.

W opinii rzemieślników zmianie powinien ulec cykl kształcenia w szkołach zawodowych. Powinien on być taki sam w przypadku wszystkich zawodów i wynosić trzydzieści sześć miesięcy. Liczba godzin przeznaczonych na praktykę w zakładzie rzemieślniczym powinna być równa liczbie godzin zajęć teoretycznych w szkole. Uporządkowania wymaga klasyfikacja zawodów na potrzeby gospodarki rynkowej. Wiele zastrzeżeń budzi istniejąca obecnie dwoistość systemu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe: okręgowe komisje egzaminacyjne i komisje powołane przez izby rzemieślnicze. Niepokojące są zmiany w kierunku zwiększenia liczby godzin zajęć teoretycznych kosztem zajęć praktycznych. W projekcie reformy skraca się okres obowiązywania umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Pracodawcy będą mogli zawierać umowy o pracę dopiero od drugiego roku nauki młodocianego ucznia, a nie, jak dotychczas, od początku kształcenia.

Szanowna Pani Minister, środowiska rzemieślnicze wyrażają swoje zaniepokojenie, oceniając kierunek zmian jako przeciwny do oczekiwanego. Zasadne i konieczne jest podjęcie nowych, odmiennych od dotychczasowych, rozwiązań w programie edukacji zawodowej. Należy położyć nacisk na solidne, praktyczne przygotowanie zawodowe młodych ludzi, które w przyszłości będzie im sprzyjało w odnalezieniu się nie tylko na krajowym, ale także na europejskim rynku pracy.

*Z poważaniem,
Andrzej Person*